

BENAMIO DALIA

Mittenwaldo liet.kolonijos sienin.laikraštis.

Nr.1 /13/.

Mittenwaldas, 1946.I.5.

II metai.

Kultūrinio darbo keliu.

Tarpe daugelio ligų yra viena biaužiausia - tai nuobodulio liga. Šią ligą seka daugelis kitų dar biauresnio pobūdžio negerovių: ištvirtavimas, girtavimas, kortavimas ir dešimtys kitokių. Tai labai pavojinga liga, nes patys ligoniai jos dažniausia nė nejaučia ir tariasi, jog tai idomaus ar "kultūrinio" gyvenimo požymis esąs. Ši liga jau ir mūsų tarpe pastebima: vieni, žiūrėk, slankioja iš kampo į kampą nerasdami ko nusitverti, antri verčiasi pletkavojimu ir gaudu, skleidimu, tretieji nuo ankstauro vakaro iki aušros kortomis pliekia... Reikia vaistu, kurie sustabdytų šitą ligos pasireiškimą procesą. Tik bėda, kad daktaras negali prirašyti nuo šios ligos jokių lašų, nei piliulių bei ampulių. Geriausias ir vienintelis jai priešnuodis yra produktingas darbas ir kultūrinė veikla. Ši pastaroji dabartinėse mūsų gyvenimo sąlygose yra tinkamiausias vaistas nuobodulio ligai gydyti. Ir ji mums geriausiai prieinama, todėl ja ir turėtumėm naudotis.

Patiekiant šiuos vaistus, reikėtų juos paskirstyti į grupes: I - ji grupė kultūrinės veiklos turėtų apimti jaunimą, o antroji - subrendusiuosius ir vyresnio amžiaus asmenis. Kažkodėl esame nuomonės, kad lengviausia tokius vaistus paruošti yra mūsų jaunimui. Mat, jis dar nėra surambėjęs, jis nėra apkerpėjęs bei nepalenkiamai sustingęs, - jis dar tebedega veiklos ugnimi. Todėl mūsų jaunimui reikėtų duoti kultūrinių pramogų, kurios jiems sudarytų progą ir pasilinksinti ir kartu duotų konkrečios naudos. Gal būt, pirmoje eilėje čia tikėtų nuolatiniai, sakysime, kartą ar du kartus savaitėje vakarojimai: jų metu jaunuoliai

ir mergaitės galėtų pasižokti, pažaisti tautinių žaidimų, padainuoti lietuviškų liaudies bei kariškų dainų, ir šalia to išklausyti populiaria forma skaitomų paskaitų, pranešimų; patys galėtų padeklamuoti, paskaityti prozos dalykėlių iš mūsų rašytojų raštų bei rimtesniųjų laikraščių. Greta šių vakarojimų mūsų jaunimui reikėtų ruošti įvairių kursų: šoferių, amatininkų ir p.nš. Panašiu keliu reikėtų kreipti ir vyresniųjų mūsų lagerio gyventojų laisvo laiko sunaudojimą. Jie kartas nuo karto galėtų aktyviai prisidėti prie jaunimo kultūrinės veiklos, galėtų, kuo nors tą veiklą paįvairinti, patarti, pavadovauti, bet kartu ir patys turėtų susigalvoti sau tinkamų pramogų bei sau tinkamos veiklos. Bet apie tai gal kada nors atskirai pakalbėsime. Baigdami pabrėžiame, kad šiuo reikalu privalėtų tinkamai susidomėti mūsų kultūrininkai, mūsų švietimo vadovas ir mūsų komiteto atstovas bei vyriausias vadovas. Tai yra bendras mūsų reikalas ir bendra pareiga. Nepamirškime to!

V-kas.

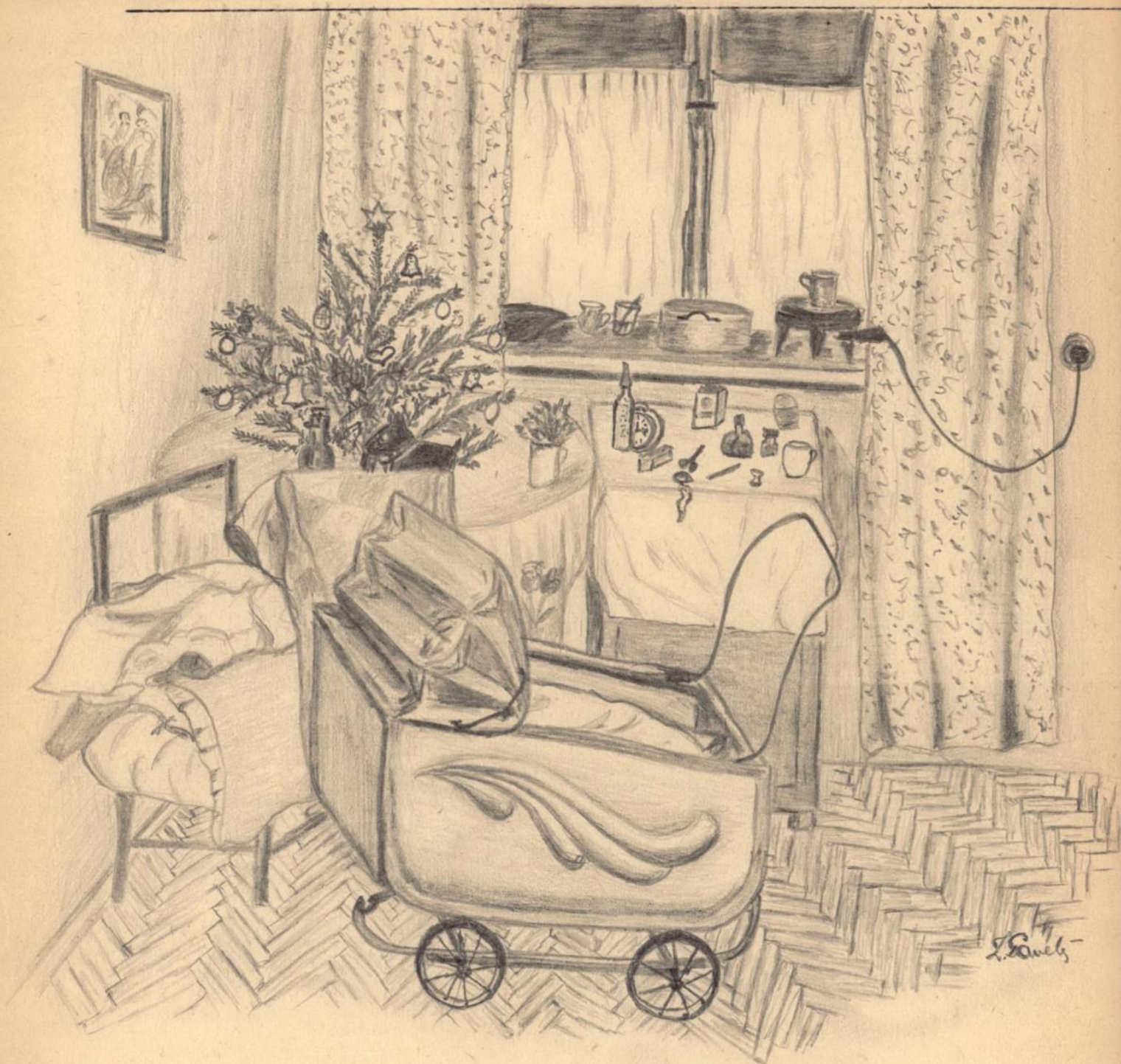
Nemalonus reiškiny.

Šių metų sausio mėn. 4 d. rytą lagerio viršininkas pranešė latvių komiteto atstovui p. Rapai, kad tą dieną į mūsų lagerį atvyksta iš Garmišo komisija patikrinti mūsų stovykloje tvarką ir švarą. Ta proga p. Rapa buvo paprašytas apie tai painformuoti lagerio gyventojus.

P. Rapa apie tai pranešė tik latviams, o lietuvių komiteto atstovą, ir I-mo aukšto švaros prižiūrėtoją, visai apėjo, nors ši pastarąją ne kartą koridoriuje buvo susitikęs. Lietuviai apie būsimą patikrinimą sužinojo atsitiktinai pastebėję latvių tvarkymąsi.

Tokie reiškiniai mūsų iki šiol buvusiam pavyzdingam sugyvenimui gali uždėti juodą dėmę. Ir mes šį atsitikimą pranešame viešumai ne dėl to, kad lietuviai kuo nors panašaus atsisteistų latviams, bet tam, kad kiekvienu atsitikimu lietuviai pasielgtų priešingai: visada ir visur kur ir kaip galėdami padėkime latviams ir kitų tautybių žmonėms.

"B. Dalios" Redakcija.

Išeivio kambario kertelė Mittenwalde.

Klausyk, nutilo siautusi pūga kalnuose,
Atėjo vakaras tylus,-
Tu mik, o aš tau paniūnuiosiu,
Užmik, juk jau vėlu...

/V.V./

Mūsų maldas Dievas girdi...

Netroškom žemių, nei miestų, svetimų,
Nesirengėm jėga pavergt savų kaimynų.
Užplūdo kraštą mūsų laukinių siautimu,
Laisvę, sąžinę ir širdį kojomis pamynė.

Nevien apiplėšė ir elgetoms padarė,
Dar norėtų, durtuvais užtemdyt saulę.
Negana, kad be duonos iš namų išvarė,
Pavydi dar, kad klajojam po pasaulį.

Tai kas, kad mūsų nedaug, o jie galingi.
Mes tikim, jog pasaulis neprarado širdį,
Kad žus visi, pasaulio taikai kas žalingi,
Ir kad mūsų maldas danguje Dievas girdi.

/ZG/

Po Naujų Metų.
/Feljetonas/

Praėjo Naujieji Metai. Su skandančia galva vėl pradėdau savo įprastąją vągą. Kaip sako: "Paėmęs arklą, knygą, lyrą ir..." Bet, va, per-eitais metais ir arklas sugedo, ir lyrą kažkas išmušė iš nagų. Taip ir einu be arklo ir be lyros. Žinote, lengviau.

Tik širdij tokia pūliuojanti votis užaugo ir nebeužgyja. Nei pi-liulės, nei daktaro termometras negelbėjo. Net blogiau pasidarė. Išime-tė šonkaulių vėžys, ir paskui smegenų uždegimas aklojo žarnoj. O su pinigine dar blogiau - greitoji džiova paskutinėj stadijoje.

Tai, štai, ką atnešė man Naujieji Metai. Dreki, anot p. Jašinsko paskaitos. O sutikau juos su didžiausia pompa ir laukiau... ir... lyg mergelė neteksiant vainikėlio leitenanto naudai.

O buvo štai kaip. Galvoju, kaip čia sutikti tuos 1946-tuosius. Kad taip juos sutikus kaip nors ypatingai. Ypatingai ir buvo!... Apie 10 val. vakare atsidūriau tokiam šešiakampės žvaigždės lokale su vy-nuogėmis. Tik tos vynuogės, tur būt, truputį buvo pernokusios, nes atsida-vė lietuviškų cibulių aromatu. Bet juk tai nieko, - primena tėvyne ir

Kauno senamiesti. Žodžiu, visai tinkama vieta Silvestro vakarui.

Atsisėdau prie staliuko ir spoksau į susirinkusią visuomenę, paskendusią tirštam dūmų rūke. Orkestras tampo kažkokią negirdėtą meliodiją. Visi smagūs. Tik vienam kampe sėdi vienišas stebūklas, nuotaikoje "in moll". O jos akys – žydrai mėlynas dangus, tik... truputį debesuotas ir su krituliais.

Pagailo. Širdin kažkas taip spyrė, lyg tam į nosį ten prie tilto per Kalėdas. Nutariau užmegsti diplomatiškai ryšį. Iš kišenės išsitraukiau visą nugalintį motyvą, konjako bonkos pavidale ir pasistačiau ant stalo. Po to plasnojančia eiseną prieinu prie to stebūklo ir kreipiuosi dabartine internacionaline kalba.

– Žavioji, nepažįstamoji. Mano šeštasis jausmas liepia man kreiptis į Jus su mano išūliu prašymu. Negera taip, čia tam jaukiam vynuogių pavėsyje sutikti Naujus Metus vienuoj ir jei Jūs, taip sakant... Aš esu vyriškas vyras ir... ir jeigu ne, tai visas tas vynuogės sutrinsiu į mumsa... ir... todėl kviečiu Jus prie mano staliuko, nes... mano tėvas buvo bokso čempionas ir...

Ir daugiau man kalbėti neteko. Iš jos akių žvelgė šypsantis dangus ir išgastingas nusistebėjimas.

– Koks Jūs malonus, – tarė Ji ir šypsojos rodydama tikriausiai su "Dantopast" valomus dantukus.

Tada prasidėjo tikras Naujų Metų sutikimas. Ištuštinau dar keletą bonkų. Paskui šokom; krūtine visą laiką kažkas degino dviejose vietose, o mano žvilgsnis ganėsi nuoguose pečiuose, dažnai pasislėpdamas gilioje jos dekolte.

Apsvaigau ir, rodos, šokau su ja vis kildamas aukštyn. Po kojomis praradau tvirtą pagrindą – žemę. O ji – mano stebūklas, rodos, vis mane traukia atgal žemėn, kol pagaliau patekau į septintąjį dangų. Ten, rodos, keletą kartų apalpau ir...

Atsibundu. Tas septintasis dangus – mažas kambarėlis kažkur Alpių papėdėje. Mano stebūklas vaikšto vedinas dviem angeliukais. O tiedu ir sako:

– Muti, kodėl naujasis papa taip ilgai miega. Vakaras jis buvo geresnis ir "kaugummi" mums davė...

Gerklė man kažkas ištargo.

Po to atėjo mano stebūklo tetulė, tokia su į vidų įlenkta koja, ir linksmi šyptelėjusi ištiesė man, dar lovoj gulinčiam, ranką ir pradėjo:

– Mano dukrytė sakė, kad jūs senai jau esate susižiedavę ir dabar esate būtinai užsispyrę susituokti. Aš pradžioje buvau tam priešinga, bet

jeigu jau toks jūsų nepargriaujamas noras, tai ką, gi, padarysi. Malonė-
kit atsikelti, o aš tuo tarpu pakviesiu netoliese gyvenanti pfareri...

Man dar kartą kažkas istrigo gerklėn.

Atsikėliau. Apsirengiau ir pirmai progai pasitaikius išforsavau
pro langą į sniego pusnį.

Per tą pusnį ir atsidūriau namuose. Pinigai, žinoma, liko septin-
tam dangui, o aš dabar taip ir vaikštau su votim širdy ir smegenų
vėžiu aklojoje žarnoje.

ŠEIVOKAS.

J a u n y s t e i .

Nepabūk vargų jaunyste,
Užsimok ir nugalėk!
Vėl išauš šviesusis rytas,
Laisvės daina vėl skambės!

Kai pavasarį sutiksi,
Tu dainuosi jam dainas.
Kai žiedais tu pasipuoši,
Kas gražesnio ką suras?

Neprilygs tau niekas žemėj,-
Juk valdovė tu esi.
Ir žieduos ir upių kloniuos.
Tu, jaunyste, gyveni.

Aš tave tik pamylėjau,
Tik tave mylėt galiu.
Su tavim, jaunystės vėjau,
Žengt gyvenimu smagu.

Nežinai tu, kas pavojai,
Ir vargų tu nebijai.
Tu, jaunyste, užsimosi,-
Lenksis girios ir kalnai!

/V.V./

Samagonščikų, vargai ir bėdos.

Kartą, nutarė kaimynai balių padaryti
Ir nuėjo samagono į rūsi varyti.

Raugė broga, prakaitavo, dėjo triūbą, riesta:-
Samaglorija varvėjo į medinį, piestą.

Ugnis degė, dūmai rūko, broga kunkuliavo,
O čia pat mūsų kaimynai dainėles niūnavo.

Staiga kažkas sušlamėjo ir broga ištriško,
O iš baimės mūsų kaimynams ašaros ištriško:

"Sakyk, broli, kas čia buvo? Gal persprogo pliomba?
Gal iškrito į mūsų brogą atominė bomba!?"

Į koridorių išsprukę tarėsi mūsų vyrai,
O jų brogoj, kaip taukuose, žila žiurkė virė...

Kai sprogo nesulaukę vyrai grįžt išdrįso,
Rado šnapsą baigtą virti iš kubilo viso.

Iš to džiaugsmo jie apsvaigę šnapsą gert pradėjo,
Su tuo šnapsu žiurkės taukai per barzdas varvėjo.

Prisigėrę iki valios dainuoti pagavo
Ir šnapsiuko gausią dalį vadams paaukavo.

Šie vaišino savo draugus, o ir patys gerkė,
Nes degtinė buvo puikiai paskaninta žiurke.

Kas ir žinot šią naujieną, - niekam nesakykit,
Nes iš žiurkių valdžia mūsų šnapsą gal uždraust varyti.

Liaudies daina.

V a r d a s ž m o g a u s .

/Neva pagal Brazdžionį/.

Nuo marių, nuo raudonų marių
Kadaise atėjo su vardu žmogaus.
Žmoną ir daug tuščių idealų
Pakrovė pas sieną, lyg dėžę balasto sunkaus.

Buvo draugas nemirtingų fejų,
Buvo brolis Veneros - Syrau lygumų,
O laike didžiošios kelionės
Sėdėjo nuvargęs prie krūvos akmenų...

Šokdavo jis, gerdavo jis, - daina paskutinė:
 Mylėtų jis žiedus visus, visus ir mane...
 Gaila tik, kad nuvyto daina ta auksinė,
 Bet vardas virš žmonių nesiskundžia dalia.

Nuo marių, nuo raudonų marių
 Kadaisė atėjo su vardu žmogaus.
 Žmoną ir daug tuščių, idealų
 Paliko lyg dėžę balasto sunkaus.

Nuvytus Lelija.

Daromos skriaudos nepilnamečiams.

Dar gyvenant anose patalpose išskilo aprūpinimo klausimas tu nepilnamečių, kurie dirba toki pat darbą, kaip ir suaugusieji. Iki šiol tuo reikalu nieko dar nepadaryta: nepilnamečiai, dirbantieji lygiai su suaugusiais, gauna vaikų nepilnamečių davinį ir daugiau nieko. Tai tvarkantieji asmenys turėtų, pagaliau apsispręsti: arba tuos nepilnamečius ir traktuoti kaip tokius, neskirti jų darban, arba jei jie dirba suaugusių darbą, jiems už tai atlyginti nors išduodant suaugusių davinį, kaip pav., cigaretės ir p.nš. Negana to. Dirbantieji nepilnamečiai turėtų gauti dar ir daugiau, kaip suaugusieji: jie turėtų gauti ir savo vaikišką davinį bei kai ką iš suaugusių davinio, nes pav., cigaretės kai kam yra lyg ir atlyginimas, jei jis ir nerūko. Jei tokių, pav., cigarečių neduodama tiems suaugusiems, kurie nedirba bei nerūko, tai jas kaip atlyginimą, būtų galima duoti ir nepilnamečiams, kurie dirba. Šiaip ar taip, iki šiol nepilnamečių aprūpinimas tebėra nesutvarkytas ir jie yra skriaudžiami, o tai kuo greičiausia reiktų atitaisyti.

F-lė.

K A R W E N D E L

Šio mėn. iš 4 į 5 d. naktį prieš "Karwendelį" buvo ruoštas a t e n t a t a s !!! Dar neišaiškintas pasikėsintojas tą naktį padegė alpinistų gelbėjimo stoties namuką, kuriame, greičiausia, jis ma-

nė esant "Karwendelio" būstinę. Deja, "Karwendelis" išliko sveikas ir veiks toliau, nors šiuo momentu pranešimų davė ir mažiau.

"Karwendelis" šiuo numeriu pradeda ištisą eilę dviejų "tipelių" pergyvenimų, kurie bus tęsiami kituose numeriuose. Kiek teko patirti, tuose pergyvenimuose atsispindės ne tik jų nuotyčiai bei bėdos, bet ir kitų žmonių bendros silpnybės. Tokiu būdu, jų pergyvenimai yra bendri visiems.

M A R G O I R K I K I

1.

2.

Jo vardas Margo, o draugo-Kiki.
Ką jiedu kalba, ne visi tiki.
Jų silpnybė tėra tik viena,
Platinti gandus naktį ir dieną.

Jiems nieks nesvarbu, duokit tik nau
Taip visą laiką jie ir žuvauja: [Ja
Duriš aplimpa tarytum musės,
Kur mato ponį per lengvos dūšios.

Per praėjusias Kalėdas vienos mūsų panelės turėjo būti vestuvės. Tai dar nieko, bet prieš tai ji su savo kaimynu susiginčijo, kad vestuvės bus tikrai ir jei jos neįvyktų, tai ji apsiimanti sugraužti savo spintą; o jei būtų priešingai – vestuvės įvyktų, tai spintą sugraužti turėtų minėtas kaimynas. Vestuvės neįvyko!... Idomu, ar daug ši panelė savo spintos jau nugraužė? O gal jau ir visa?..

N U O T Y K I A I .

Žodžiai – M i k o

Piešiniai –

M a u s o .

Kai kas į juosius ir reaguoja;
Vienam lopšelyj kartais važiuoja...
Smakra, pakėlęs žygiuoja Kiki,
Margo savąja sena laime tiki.